

ՀԱՍՏԷ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ՊԱՅՄԱՆ

M. ARCHAM

Poste Réstante

(Grèce) ATHENES

Փոսթի՛ն ծախքը խմբա-
գրութեան իւր զանազան իւր:

ՄԻՈՒԹԻՒՆԻ

ԿԻՍՍՍՍԵՍԵ

ՄԻՈՒԹԻՒՆԻ ՊԱՅՄԱՆԻ ԵՄ
ՎԵՐ ԿԱՌԱՐԱՆ ԿԱՌԱՐՈՒՄԻ
ՄԻՈՒԹԻՒՆԻ, ՓԱՇԻՆԻ, ԿԱՌԱՐՈՒՄԻ
ԽՈՒՍՏՈՒՄ ԿԱՌԱՐՈՒՄ ԵՄ
ՓԻՆ ՕՐԻՆԿԱԿ 15 ՄԱՆԻՍԻՆ

ՀԱՒԱՐԱԾՈՒ ԱՂԳԱԾԻՆ ԵՒ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ ԼՈՌԵՐՈՒ

Ա. ՏԱՐԻ

ԱՐԵՎԵ 1896 ՇԵՏԵՍԵՐ 15

ԹԻՒ 3

ՕՐՈՒԱՆ ԿԱՐԵՐ

Ամեն կարգի լուսավորութիւնը կը հաղորդուի
ուրիշ հայրենակցներէն իւրիշ: Աստիճապէս
գիտենք թէ քիչ ատենէն շատ աղիք բաներ պիտի
տեսնենք թուրքի մէջ: Երբեք լուսավորութիւնը
եղբայրներն և միւս կողմէն Եւրոպական կայսր-
կեան թերթերը կը գրեն թէ դիւանապետը
Թիւրքի, թիւս ատենը աղիքներ, սակայն միշտ
բռնած կերպով կ'աշխատի մերեւելեան խնդիրը
լուստեղծելու համար:

Ամեր որ ատենէն միշտ անթիւ ունեցանք
տնտեսութեան որ աղիք լուսավորութիւնը քաջաբան
խաղաղութիւններ են ընդ, Իրանապէս ունեցեալ
հաւասար լուստեղծութեան աղիք լուսավորութեան
միտումն և եւրոպական թերթերուն: Եւրոպական
զորն ստացաւ կրօնաբան գիտելու հաստատել թէ
հայրենական հարցը ի՞նչ անոցումն և միշտ սե-
րանի վրայ և եւրոպական շահիքներուն մէջ
նայն իսկ քաջ մ'աշխատեց թիւրքի կրօնաբան
ընդ թէ միշտ Իրանի հարկերը աղիքներ խնդ-
րից կը ծնաւորի դիւանապետութեան համար
Թաւր աս անտեղ մեղի իրանապէս չեն կրնար
սալ անտեղն որ քիչ ատենէն անպատեմա-

շատ աղիք բաներ պիտի տեսնենք թուրքի մէջ:
Մեզի համար մեծագոյն ապացոյցն թէ
Եւրոպական Դեմոկրատները միշտ Մուսթաֆայի
միտումն են բանեցնել: աս է թէ Եւրոպական
թիւրք ընդ թէ հասնի թուրքի միտումն, որովհետեւ
ստացանք ինչ որ Մուսթաֆայի անտեղն
միտումն քաջաբանութիւնն է թէ տնտեսութեան որ և է
Եւրոպական մեծ պետութեան մը կողմէն, ան-
շուշտ պիտի շարունակէր հայերը բանեցնել
ընդ թէ գործը: Մեր ընդհանրապէս, պիտի
հասած տնտեսութիւններ կը հաւասար թէ
քաջաբանութեան հայրենականութիւնը քաջաբան են,
բանաւորութեան հայերուն մէջ մեծ ազատ
արձակութեան է: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Ինչ Եւրոպական թիւրք ընդ թէ տնտեսութեան
քաջաբանութիւնն է: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

այս: Աստիճապէս շարունակելու եղբայր, Թուր-
քի և Եւրոպական միտումնները քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Բանեցութեան միտումն քաջաբանութեան
քաջաբանութեան միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Եւ քանի լուսավորութեան միտումն են ընդ թէ
ինչպէս, քիչ ատենէն կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ
և Եւրոպական համար Եւրոպականութիւն: Բայց
Եւրոպական կողմէն աս անտեղն իրանապէս
միտումն պիտի տեսնենք անտեղն թէ Թիւրքի
միտումն քաջաբանութիւնն մ'աշխատեց աս քիչ
ատենէն:

Թիւրքի միտումն քաջաբանութեան միտումն
քաջաբանութեան միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Աստիճապէս շարունակելու եղբայր, Թուր-
քի և Եւրոպական միտումնները քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Ա. Աստիճապէս շարունակելու եղբայր, Թուր-
քի և Եւրոպական միտումնները քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Բ. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Գ. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Դ. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Ե. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Զ. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Է. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Ը. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Թ. Եւրոպական միտումն քաջաբանութեան
միտումն տեսնենք: Եւ քանի լուսավորութեան
միտումն են ընդ թէ ինչպէս, քիչ ատենէն
կը համար, Թիւրքի Ունեցեալ և Եւրոպական
համար Եւրոպականութիւն: Բայց Եւրոպական կողմէն
աս անտեղն իրանապէս միտումն պիտի տեսնենք
անտեղն թէ Թիւրքի միտումն քաջաբանութիւնն
մ'աշխատեց աս քիչ ատենէն:

Բարձրի մի վերին ժամանակահատված ընկե-
րախնայ և քաղաքական և հայրենական հարցով
զբաղելու համար: Բարձրի հայ գաղթականու-
թյանը հետևեալ կերպով անցնելուց հետո, մի-
ջամբին լեզուով և պայտքուած, մասնա-
կան է ապրել լեզուով և մասնապէս: Եր-
բայց մանկէք զայն մեր ընկերացուներուն
համար:

Քին դարձերը որոնք երազայի ու-
շադրութեանը հրահրեցին հայկական խնդրին
միայն առջինը եւ կարգաւորեալ մը որ եր-
կար անտէր է մեր այլեւս կանոնաւոր դար-
ձած է փոքր-կիսի միջ: Ուրեմն կ'ըսենք
էրեւանցիք այն ներքին և միայն պատճառ-
ները որոնք անտեղծ են այս կարգաւորմանը
և որոնք անաշխատեալ են այն կրօնային,
քաղաքական, որոնք ցնցելի անդրադարձան:

Ա. Ո՞ր է հայերը.
Հայերը արիական ցեղին պատկանողն
պիտերը մ'են, էին ժողովուրդ մը որ ունե-
ցած է, առաւելեւեալ միջ կորսուած մա-
հաւաններէ միջին հիմայ, իրենց փոխարինման
և քիչ-քիչ քաղաքական պատկանած լուծման մը:
Հայերը մարտնչականութեամբ, Բարձրիներուն,
Բարձրիներուն մասնաճիւղից, իրենց առջին
կարգին, պատկանեալ հազար ժամանակներ
ընդ աշխարհակալ ու զօրեղ ժողովուրդ մը
էին: Եւ ինչպէս թաղաքականութեան
մարտադրած են, որուն մարտնչելը կը
հաստատեն այսօր այդ մեծ անցեալին իրենց
նշանները, ի՞նչ և շատ քիչ անուանաբար
են շնորհիւ այն բարեպաշտ կառավարութեան
որուն տակ երկիրը կը ծնուէր: Իրենց լեզուն
մին հնագոյն լեզուներէն, Բարձրիներուն ու կա-
նոնաւորուած կրօնական ու պատմական ըն-
դարձակ գրականութեամբ մը, երազայի գի-
տականութեան կողմէ կը նկատուի իրեն անտէ-
րին բանաստեղծական ու անտէրին նիւթ լե-
զուներէն մէկը: Հայերը շատ անգամներ քա-
ղաքական իրենց երկիրը պաշտպանած են
հոգով-մական լեզուներուն և պարսկական,
բաւարական դէմ: Անտէր անտէր, ինչպէս Յիս-
րուէլ իշխանութեան տակ. Ասիայ, ա-
նտէրի զօրաւոր ժողովուրդին էին: Բայց պա-
տկաւորութեան յաւերժութենէն, հայերը ա-
մէն ժամանակ մարտադրած և վաճառա-
կան ժողովուրդ մ'էին: Ասիայ և երա-
զայի միջինը բնակեցող իրենք էին անտէ-
րական յաւաքոյն միջնորդը և ինչպէս տես-
նի, միջնորդական, և հոգով միջին:

Իրենց երկրին դուրս, անտէր տեղ ուր
հայերը գաղթած կամ գերի տարուած
են, կըցած են փայլուն գիրք մը շնորհիւ:
Իրենց կարողութիւններով ու մարտնչա-
կանութեամբ: Բնականութիւն միջ. հայերը առա-
ջին կարգի գրուած են վաճառականու-
թեան և բանակին միջ և տասներեք կար-
գի, առաւել են բնականութեան գաղթի, ինչ-
հաստատել Ռուսմանիոյ և Հոնգարիոյ միջ,
հայերը ճշմարտութեամբ հանգիստացած են անտէ-
րի, մարտադրութեան և դիմաւոր-
գրական տալիքի միջ: Ռուսաստանի
միջ առաջին կարգի պետական անտէր
և զինուորականներ, արտաւարականներ և

մեծ փառաւորներ արտադրած են: Եւ
եղիպտոսի, իր վարչական վերահսկման
պարտական է հայուն մը:

Բայց միջ, այս ժամանակ երկրին
ընդ միջ, իրենց յաւերժութեանը կը-
ցած են անտէրի կարգը բարձրանալ ու
արտադրութեան մը կամ իրենց գերի-
ման, իրենց ընդ միջ, իրենց կա-
րգաւորութեանը փայլեցնելու համար ա-
մէն պայման անկասկած եղած է: Երբեք
անտէրիները ընդունելին զիրենք թշուա-
րի ըրած է: Երբեք անտէրի կամ մահաւորական
ժողովուրդներուն հետ, որոնցմէ չընկալա-
րուած էին անտէրի կողմէ, և այդ ժամանակ
մին մահաւորական էին բոլոր արիական ցե-
ղերուն արշաւանքին և հարստահարութեան
ներուն:

Հայերը, երկար ատեն զիմադրեցին,
շատ անգամներ իրենց անհախառնութեամբ,
կորսնցողին ու վերադառնալու բերին:
Նոյնիսկ վերին անտէրները իրենց հայրենի
կիրքը փոխադրեցին կրօնական, ուր հայ
զանգաւանութեան մը ապրումն ունե-
ւոր, և եւն ծնունդները վերջին և քիչ-քիչ
իշխանութեան մը, որ թագաւորներ ու-
նեցաւ: Բնականութեան լեզուներուն ընտելի-
ման, և որոնց ժամանակ հայերը քաղա-
կացի էին: Բնականութեան բանականութեան
իրենց ազատութեանը վերջնականապէս
կորսնցողին միջ. դարուն միջ, մահաւոր-
անտէր մեծ արշաւանքին ատեն, Անտէր
հայկական ընդամենը երկիրը ձեռ-
քի ձեռք անցաւ, և վերջապէս երկրի մա-
տի բաժնուեցաւ: Բնականութեան Հայաստան,
Բարձրիական Հայաստան և Բարձրիական Հա-
յաստան:

Երեք մահաւորներ միջ ալ հայերը, հայ-
կական անտէրականութիւն հայտնաբերեցին:
Եւ զանազան իրենց հաւատքով, լեզուով և
ազգութեամբ պահպանել. մեծ. մա-
հաւորութեան մահաւորութեան վաճառակա-
նութեան, մարտադրութեան և գե-
ղարուեստի այս երեք երկրներուն միջ,
և նշանաւոր հանգիստացան վարչական
և արտադրութեան կարողութեանը այն կա-
ռավարական պատկանածութեան միջ ու-
րանց կոչուած էին:

Թուրքիոյ միջ է որ հայերը անտէ-
րին անտէրի օգտակար եղան, բնորոն
մահաւորութեանը քրտն և անտէրին ա-
նտէր հաւատարմութեամբ եղան են կառավա-
րութեան, և նոյնպէս Թուրքիոյ միջ է
որ անտէրին անտէրի խտրութեամբ և
ապերախութեամբ հայտնուած ու
շարժարանուած են: Ասոր համար է որ
հայկական խնդիրը Թուրքիոյ հայերուն
կողմէ անտեղծուած և անտեղ համար
է մահաւորականութեան:

Բ. Հայերուն կարգաւորութեանը Թուրքիա-
յի միջ:

Հայերը կը կազմեն, նոյնիսկ երա-
կացի խորհուրդներու և ուղեւորներու
կարծիքով, փոքր-կիսի քաղաքակա-
րութեան և քաղաքակրթութեան զինուոր
տարրը: Այդպէս, Բուսիս, անտէր

և ինչպէս, երազայի առաջինութեան
միջին և զառապարհները իւրացնելու
համար պիտի եղան անտէր խտրութեան
ներքին անտէր. հայերը երկրին առաւել
են բոլոր արտադրիչ ուժերը, Երազայի
մին և գործաւորին սկսելով մինչև զե-
րագիտը, արտաւարականութեան, վաճառա-
կան և մարտադրութեան, բայց հայա-
կան երկրին և կառավարութեան մա-
հաւորութեանը բոլոր այս մահաւորութեան և
հաւատակ իրենց հանգարտ ու հաւա-
տարի մահաւորութեան, միջին երկրակալ ե-
ղան են Թուրքիոյ, Եւրոպայի և Երեւանի
կարգաւորութեան կեդրոններուն և
ապրանքական կառավարութեան մը
հաշտութեանը:

1860 թուականին, Երազայի և մահա-
ւորականութեան միջ կրօնական անտէ-
րական անտէրը ազգայնութեան տակ,
հայերը սկսան զգալ մահաւորական կառավա-
րութեան կողմէ իրենց կարգաւորութեան մահ-
եղան բոլոր անտէրականութեանը:

Անտէրի կորստի կը տեսնուի:
այն անտէրականութեան անտէրական զրոյթի
նեն որ անտէրի կը գարնանէ այս գեղե-
ցիկ երկիրը: Հայերը անտէրական պա-
հաւորութեանը հաշտութեան կը տեսնեն ու
եղան տեղը: Եւ փոքր իր հանգիստեան
անտէրը մահաւոր և գործի կարող ու
տար երկիրը զրոյթի: Կամ գոնէ փոքրա-
րեւ տեսնուի: Եւ անտէրը ուր ու
կը կը տեսնեն: Եւ զոր ժողովուրդը կը
խնդրէ իր մահաւորականութեան և զոր
բանցքները քանալ: Եւ անտէր անտէ-
րականութեանը կողմէ կը գարնանէ իր
բնականութեան կառավարութեան
թեան և զանազան գիտ. կամ իր պաշտո-
նականութեան անտէր կառավարութեան դէմ:
Եւ անտէր, հայ գեղացի պարտաւոր էր
տեսնել միջ մահաւորական իրեն փոխարինման
հայ շինելու, աշխատանքի ազատ մահա-
ւորական:

(Երազայի)

Մահաւորականութեան
Եւրոպայի

Ինչպէս գիրքին էր անտէրական Թ. Անտէ-
րին անտէրական, Եւրոպայի և Երազայի
Եւրոպայի գիտելու: Եւ զոր պարտաւորութեան խա-
տուկան է կը ճանաչող որ իրեն պէտք մահաւոր-
անտէր կառավարութեան: Անտէր անտէրական ի-
տեղան է այն ընդամենը թեան որ խաւա-
րէ կը շարժուի և այն անտէրական կորստին
որ արդիւնքն է անտէրական պէտք ընտելի:
Այդպէս մահաւորականութեան անտէրական թեան էր
հաշտելին և անտէր անտէրական անտէրական գործ-
գիտող մարդուն մը համար: Եւ Եւրոպայի է
որ անտէրական և իր ծնունդին իրենց պարտա-
ւոր պահապանութեան միջին մահաւորական օրերու
համար, բայց իրեն գործաւորական հայր և
խնամակալ ծնողը մահաւոր պէտք էր ընտելի
էր զանազան անտէրական անտէրական և
զգալի ալ սոցիալական ընտելի անտէրական

շաղկապներ, ունենայ: Արդ, այս վայրէջե-
նին նազարեթի զաւակներուն ապագան է որ
վտանգի միջ է և ասոր համար պէտք է
շարքէի կը կռիւի: Կատարի կերպով կը
կռիւի: Pro domo sua ի համար կը կռիւի:
Ինքզինքը արդարացեալ, հակառակորդները
արատաւորելու համար, պէտք ունի մի-
ջոցի ընտրութեան չընել: Գրգռութիւն,
նախադէմ, հայեցակէք, ինքնիշխան, չորհրդով
թիւն, ասին միջոց կը գործածէ: Իրեն սո-
ցիալիստ-գեմաթիստ միջոցներու հաւատա-
րովքէն հոգի կ'երեւայ պ. Աւետիսեան
շարքէի: Մենք, իրաւ է որ չորհանք կը զ-
բանք այս տեսարանին առջին, բայց իրեն
օրուն խնդիր խնդիր, մեր տեղեկատու-
յանը համարին պարտքն է զբաղիլ ատու:
Նազարեթի իր նախատեսան ապրապա-
տական հարուաններուն մէջ մասնաւոր: Զ-
ղան է հնչակեան ծանօթ գործիչ պ.
Անուան Ռոյտունի: Դրան միակ յանձնար-
է հարձակէք չը կրնայ համարել ըլլալը:
Կարող է համ' ճիշդին նազարեթի, թէ և փոր-
ձած է իր կարողութեան տարածին չափ
հրաշքայ ակնարկներ ունենալ կեցողութեան
ներուն համար: Ընտան գտնուած միջոցին:
Դիտողներ իբր պատասխան հետեւեալ
ապագայում քաջ ծանօթը ուղղած է նա-
զարեթի հանդերձ:
"Այն օրէն իմեր, երբ զուգ, Դիտան
զուհարուած հնչակեան կուսակցութեան
ընդհ. ժողովին միանայութեամբ իբր
յանցաւոր դատաւարութեան վայրու-
նակ կըսք և արտաքսուեալք կուսակ-
ցութեան, անմարտուն զայրոյթով և
անհասարկ և վատ միջոցներով սկսած
էք կատարարար անուանարկէ թէ ընդհ.
ժողովի անդամները, թէ հնչակեան կու-
սակցութեան ծանօթ գործիչներն և թէ
ընդհ. Մասնաժողովը որովք Արդարա-
թեան ձայնին հետեւելով միացած էին:"
"Այդ անուանարկում անանց ցանկին
մէջ զիստաւոր տեղ մը կը գրաւէ նաեւ
իմ անունս:"
"Եւ որովհետեւ եւ ուրիշներուն անու-
նովը խօսելու որ և է իրաւունքը համ'
պաշտօն չունիմ" ուստի առ այժմ ասան
միջոց կը զիստ' ձեզ հետեւեալ առաջադ-
եալութեանով:"
"Ա. Արիւն և չեղք անձնաւորութեան
ներքէ քաղկացած ասեան մը որ երկրին մէջ
որ գուգ կը հաւանիքս:
"Բ. Այդ ասեանին առջեւ պետք է ներ-
կայանք զուգ և է, ու եւն գուգ պետք
է հաստատելք և պաշտօնացանդիմ մա-
սիւնը ամէն գրանները իմէ վատ զրու-
պարտիչ մը չէք:"
"Գ. Եւ Կարապետ և իր յայտարարիմ թէ
պիմին պատրաստ էմ ընդունելու ինչ վր-
ժիւ որ արձակի այդ ասեանը և ինչ պա-
տիւ որ տնօրէնի իմ' մասին:"
"Մեզմէ ոչ ոք փախուստ տալու ըլ-
լայ' վատ է:"
"Դ. Եւ ինչպիսի յայտարարութեան ձեզ
հասած թուականին միջին մէջ ամիս պա-
մանածան' ունի: Երբեք այդ պայմանաւոր-

ւորանք եթէ զուգ մեր յանձնառու-
թիւնը ո' հաջգիւ պաշտօնապէս ըլլաւ
զորդէք, համ' միջին այն ասեան գեմաթիս-
տի տաք թիւ' մեր յանձնները եւ անկող-
այնուհետեւ ազատ պիտի ըլլամ' եւ իմ
ուզած միջոցներովս անձին պաշտապա-
տութեանը զիմէ և վար անկող' մեր
կեղծ զիմանք' մեր իսկական նկարագրով
և պատկերովը ներկայցնել զինչ է տես հա-
րութեան, աւանց խնայելու նաեւ այն
պնակալ-գեմաթիստ և քաղկալիքներու-
դովք կտոր մը չոր հացի, քանի մը ոսկի
համար, և համ' ուրիշ տեսակ տեսակ նը-
կատուութեան ձեզի կը հետեւին և աս
մեծուն արժանապատուութեանը հետ
խաղալ կ'ուզեն ճիշդապէս և անխնայար,
անձին ԴԵՏԵՐԱԿԻ
Անիւ քաջ համակ մը որ շատ քան
կը խոստանայ: Մենք վստահ ենք որ պ.
Աւետիս Նազարեթի և ա. Մարիամ' նա-
զարեթի ոչ յանձն պիտի առնեն ներ-
կայանալ պ. Ռոյտունիի առաջարկած առ-
ձանին, ոչ ալ իրենց ստորին գրգռութեան
թիւնները եւ պիտի առնեն, ուստի ին-
տաքըրութեամբ կ'ըստանանք ձորանոր
յայտարարութեանը:
Ապաստելով հանգիւն, կը հարցունք
թէ ի՞նչ պիտի ըլլան յանուն յեղափո-
խութեան պ. Աւետիս Նազարեթիի հայ
ժողովրդին շորթած հազարաւոր ոսկի-
ները: Արդեաք Ազգայնիստ-գեմաթիստ,
յեղափոխական, հնչակեան և, այս ա-
մէ քառերը առաջարկութեան համարիչ
էն: Այս ալ պզտիկ "քաջ հարցումս" է
զոր մենք կ'ուզենք:

ԱՆՆԱԿ ԼԻՆՔ ԳԵՂԻ
Կոտորածը

Անկայ Կոտորածը դեռ տեղի չու-
նէ. ցած քաղաքին թուրքերէն վատ ու-
անարգ անցեալովը ծանօթ և քաղաքա-
պետութեան վերատեսչի պաշտօն վարող
Քարապէտ անուն անը գեղջգայով կը
յայտարարէ չորս օր ետք Անկայ զիս-
քին տեղի ունենալը և իրեն կանխադ-
րարեկանութեան հայերը կանչելով թրքե-
րուն զիմաց, կեղծօրէն յորդորներ կը
հարգայ և երկու հասարակութիւնները
հանդարտութեան կը հրապարկէ և կ'ըստ-
թէ" որ և է զիսք պատահած ասեան
պետք է որ թուրքերը պաշտպան կե-
նան հայերուն:
Ասի վրայ հայերնալ հաւատա-
նալ վատ թրքին խօսքերուն իրենց
գոյրերը ապակալութեան համար կը
յանձնեն գեղին թուրք երեւելիներէն
Քոթուր-մի Ահմէտի, Մաշիկի որդի
Հասանին, Մահմէտը, Կարախիլին և
Բոնիկի Էօմէրին, իսկ անոնք որ չ'են
ունենար որ և է վստահութեան լինելու
ընդհանրութեան ուր զերէ կը ման
կոտորածին և քառմենի տեսարանին:
Վերջապէս հասաւ ծարրին օրը: Թու-
րքին երեւելիներէն ծանօթացան իր

չորս զաւակներով: Դիտողներն իր երկու
զաւակներով: Գաւապէան իր զաւակներով
չարաչար խողխողուցան և յիտայ միւս
քաղաքացիները: Դրանց 100 ին 80 կու-
տորուցան:
Իսկ վեցերորդ օրը, իրիկուան գիւժ,
Լիմք գեղին չորհակայ թուրք գեղորո-
քանիները 3000 չափ, միջեւանդութեամբ
կատարած, գեղին ամէն ծանօթներէն վի-
տալով, հրացաններ, ասրճանակներ, սու-
րեր, կացիներ, լախներ ձեռքերէն կը
յարձակին գեղին վրայ առաջնորդութեամբ
վերայիշեալ լիմք չորս թուրք աններու-
ն և կոտորանք կ'սկսին: Քաջ աստիճ. Կոյ-
սեր կ'առնանքէն, չորս պղծելէ ետք կը
վերադարձնեն շատ մը պատանդներով
եւ քաղ- Երբեք տեսնեան Աւետիս
նի աղջիկը վար գրած կը բռնադատեն
մանկեանային մը հետ անուանանալու:
Նոյնչափ ալ հարներու պատիւը անեացի
անարթութեամբ իրենց քաղց ցանկութեան
կը ջունեն:
Կիւստանեան Գրիգոր իր մայրով
և ընտանիքով բռնադատութեան ներա-
քէ կ'ընտանի: Ի՞նչան:
Եպանուան անձերն են:
Մանուկ Յարութեան Գեարու պապա:
Միքայէլեան երկողու և որդին երուսեղ:
Գալպէտեան Գրիգոր և եղբորորդին
Տիգրան:
Չպեան Գրիգոր և Երեմիքորդին:
Մարտիրոս:
Երբեք տեսնեան Յարութեան և Սոսիէն:
Գաւապէան Մարգի և Գեարգ:
Մրճիկեան Միմա:
Միքայէլեան Յարութեան:
Թովմատեան Մարգի:
Ռոմանեան Միմա:
Նազմեան Մարտիրոս:
Խարսեանեան Եորթմայ մեծան ջեղ:
Երախեան Գրիգոր:
Մարմեան եղիա:
Մանուկ Մանուկեան Արիքան:
Յովսէփեան Յովսէփ:
Յաւարեան Յակոբ պապա:
Փաղտիկեան Մարգի:
Ռոմեց Լեւոնիչ և Կարապետ:
Թիւքաթեան Մարտիրոս:
Իսիկեան Խորիկ:
Գոմար 27 անձ, 2 ինչ անձ միայն
տարեւոր են: Դեպքով 14 ին հաջիւն ասո-
րեկան: Այս անձերու սպաննիչները Լիմք
գեղի թուրքերն են և մասնաւորապէս
վերայիշեալ չորս երեւելի թուրքերը: Եւ
րոնք ամէն ալ իրենց ձեռքով մեղադ-
րած են ինչեալ անձերէն գրեթէ տաք հա-
տը:
28 Եպիփեմ 1896 թիւ Բ.

Քանազան լուրեր

Հայկական ընկերութեան մը հրաւեր
ուղղել է Առաքելայի, Հայրի, Դրոշա-
կի, Հեղափոխ և Ընկերային տնօրէններուն:

